

tet med domme på fængsel mellem 7 måneder og 12 år.

Der henvises til betænkningen s. 29-37.

Justitsministeriet har hos Direktoratet for Kriminalforsorgen indhentet statistiske oplysninger om antallet af afsluttede isolationsfængslinger i 1998.

Det fremgår af oplysningerne, at antallet af afsluttede isolationsfængslinger er faldet fra 1096 i 1997 til 1030 i 1998. Ud af disse isolationsfængslinger varede 52 mere end 4 måneder. Dette svarer til, at 5 pct. af de samlede isolationsfængslinger - ligesom det var tilfældet i 1997 - varede mere end 4 måneder. Den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslingerne var i 1998 34,4 dage.

I 1998 blev 68 pct. af det samlede antal isolationsfængslinger afsluttet inden for en måned, og 84 pct. blev afsluttet inden for 2 måneder.

Rigspolitiet har oplyst, at det samlede antal varetægtsfængslede er faldet fra 6821 i 1997 til 6789 i 1998. Andelen af arrestanter, der anbringes i isolation, er også faldet. I 1998 var 15,2 pct. af de varetægtsfængslede isolerede efter rettens bestemmelse, mens det tilsvarende tal for 1997 var 16,1 pct.

2.4. Forholdet til menneskerettighederne

2.4.1. Den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 3

Den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 3 har følgende ordlyd:

»Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.«

På baggrund af denne bestemmelse har Den Europæiske Menneskerettighedskommission behandlet en række klager vedrørende isolation af varetægtsarrestanter og strafafsonere. I ingen af de forelagte konkrete sager har Kommissionen fundet, at artikel 3 var overtrådt, og ingen sager har været forelagt Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol til afgørelse.

I perioden fra 1984 til 1997 har Kommissionen i to danske klagesager taget stilling til, om isolation af varetægtsarrestanter udgjorde en krænkelse af konventionens artikel 3. I ingen af de to klagesager blev der stateret krænkelse, idet begge sager for så vidt angår disse spørgsmål blev afvist som værende åbentbart ugrundede, jf. konventionens artikel 27, stk. 2.

Der er således ingen holdepunkter for at antage, at isolation af varetægtsarrestanter inden for rammerne af retsplejelovens regler generelt vil blive anset for stridende mod den europæiske menneskerettighedskonvention.

Derimod vil Kommissionen (nu: Domstolen) efter omstændighederne kunne efterprøve, om konkrete isolationsforanstaltninger er rimeligt begrundede i den påsigtede kriminalitets beskaffenhed og hensynet til retshåndhævelsen, og om de er opretholdt i længere tid, end disse hensyn begrundet. Kommissionen (nu: Domstolen) lægger ved sin vurdering af, om en foranstaltning i et konkret tilfælde falder inden for anvendelsesområdet for artikel 3, vægt på de konkrete forhold, herunder foranstaltningens intensitet, varighed, det forfulgte formål og følgevirkningerne for den pågældende person.

Der henvises til betænkningens bilag 8.

2.4.2. FN's Torturkomité's anbefalinger

I 1987 ratificerede Danmark FN's konvention af 10. december 1984 mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Der er i medfør af konventionens artikel 17 oprettet en Komité mod Tortur (FN's Torturkomité), der overvåger staternes opfyldelse af de forpligtelser, som konventionen pålægger, jf. konventionens artikel 19. Denne overvågning sker bl.a. gennem de deltagende staters periodiske rapportering om gennemførelsen af konventionen.

FN's Torturkomité har senest i forbindelse med behandlingen af Danmarks tredje periodiske rapport af 2. juli 1996 beskæftiget sig med dette spørgsmål. I Torturkomitéens anbefalinger indgår bl.a. en opfordring til at sikre, at varetægtsfængsling i isolation kun anvendes under særlige omstændigheder og undergives en nøje regulering bl.a. med hensyn til maksimal varighed.

Der henvises til betænkningen s. 56.

2.4.3. Europarådets Torturkomité's anbefalinger

I 1989 ratificerede Danmark Europarådets konvention af 26. november 1987 til forebyggelse af tortur og umenneskelig behandling eller vanærende behandling eller straf. Der er i medfør af denne konventions artikel 1 nedsat Den Europæiske Komité til forebyggelse af tortur og umenneskelig eller vanærende behandling eller straf (Europarådets Torturkomité). Komitéen har til opgave gennem besøg i deltagerstaterne at undersøge behandlingen af personer, der er berøvet deres frihed, med henblik på, hvor det måtte være nødvendigt, at styrke beskyttelsen af sådanne personer mod tortur og umenneskelig eller vanærende behandling eller straf. Torturkomitéen har senest aflagt periodisk besøg i Danmark i efteråret 1996.

Spørgsmålet om isolationsfængsling er omtalt i rapporten af 3. april 1997 fra Europarådets Torturkomité